

Posudek oponenta bakalářské práce

Miroslav Hřeben

Každodennost vojenských hudebníků v rakousko-uherské armádě před první světovou válkou

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Praha 2012

Dějiny vojenství představují velmi populární oblast historického bádání a poměrně často se můžeme setkat i s pracemi z oblasti každodennosti. Výzkum je ovšem obvykle směřován na oblast důstojnického sboru (většinou zbraní), kde je k dispozici poměrně početným pramenným materiálem. Studií zabývajících se životem prostých vojáků a poddůstojníků je výrazně méně a to ještě více platí o vojácích nebojových složek, zejména hudby. Takové spojení je příslibem zajímavé práce, která může přinést řadu zajímavých a důležitých poznatků.

Studie M. Hřebena je rozdělena do tří částí. V první (Dějiny každodennosti jako metoda historického výzkumu) se autor zabývá primárně teoretickými východisky, tedy základními otázkami, které se v souvislosti s výzkumem každodennosti objevují. Hlavní část studie tvoří kapitola druhá s názvem Život u vojenské hudby a je rozdělena do tří podkapitol. V první se autor zabývá historií a organizací vojenských hudeb, ve druhé služební a ve třetí mimoslužební činností vojenských hudebníků. Poslední kapitola Vojenská hudba očima veřejnosti a umělecké kritiky je pak rozčleněna do dvou odlišných částí: na vnímání vojenské hudby a kvalitu hudební produkce a na národnostní problematiku. Poslední částí práce je závěr.

První kapitola studie je mimořádně kvalitní a svědčí o autorově mimořádném rozhledu v oblasti teorie vědy. Zajímavé jsou i ostatní části práce, byť zde autor různými exkurzy (např. složení orchestru atd.), které by se lépe vyjímalý v poznámkách či podkapitolách, oslabuje přehlednost celé studie. V podkapitole Historie a organizace vojenských hudeb by bylo vhodné specifikovat postavení této složky armády v armádě rakouské monarchie a později také její pozici v zeměbraně a honvédu, případně zmínit, zda u vojenské hudby platil standardní systém hodností nebo jestli platily (podobně jako u

vojenských úředníků, duchovních, lékařů atd.) jiné názvy hodností, které představovaly ekvivalent k armádním. Práce je ovšem vhodně doplňována citáty z paměti, které ji patřičně osvěžují. Mimořádně zajímavá a čtivá je i část Mimoslužební činnost vojenských muzikantů.

Ve třetí kapitole se autor nevyhnul jistým „přehmatům“. Jde především o značnou rozdílnost obou podčástí – tedy vnímání vojenské hudby a kvalita hudební produkce na jedné straně a národnostní problematika na straně druhé. Obě totiž představují samostatné celky, které by si z hlediska významového zasloužily být rozšířeny a tvořit samostatné celky. Především velmi zajímavá podkapitola „Národnostní problematika a vojenské kapely“ by si rozšíření zasloužila, m.j. i proto, že by mohla být námětem pro samostatnou bakalářskou či magisterskou práci.

Práci by také prospěla komparace s větším množstvím prací předních vojenských historiků – jak českých, tak zahraničních (z posledních lze jmenovat dnes již klasickou studii I. Deáka *Der k. (u.) k. Offizier*).

Přes výše uvedené výtky doporučuji práci k obhajobě.

Navrhované hodnocení: velmi dobře.

V Praze 1. září 2012

doc. PhDr. Jan Županič, Ph.D.

Ústav světových dějin FF UK